

Referat fra dommerkonferanse for dalmatiner hos NKK, Bryn, 11.02.03.

Hele 14 dommere møtte opp for å høre Norsk Dalmatiner Klubb foredra om dalmatineren.

Fra NDK møtte deler av komiteen som har stått bak arbeidet med rasekompendiet, Kari Ditlefsen, Tyge Greibrokk, Helle Høie, Trine Senderud og Arne Foss.

I tillegg møtte leder May Britt Deildok og nestleder Aase Jakobsen.

Forsamlingen ble ønsket velkommen av avlsrådets formann Kari Ditlefsen som ga ordet videre til Arne Foss som hadde ansvaret for første del av programmet.

BEDØMMELSE AV FIRE HUNDER MED FORSKJELLIGE KVALITETER

Fire hunder var hentet inn for å vise forskjellige detaljer på dalmatineren. Alle ble vist i bevegelse ute først, men på grunn av det glatte føret var det svært vanskelig å se bevegelsene skikkelig. Først ute var en godt balansert hanhund av CK kvalitet. Denne hunden hadde verken Foss eller tilhørerne mye å utsette på. Han kunne hatt litt lengre underkjeve og noen andre detaljfeil som ikke er nok til å frata han CK'et. Han hadde også denne myke overgangen fra hode til hals, nakke som vi ønsker på dalmatineren. Hund nr. to var en sped, sorttegnert tisper med meget god utstråling og meget gode poter, men med en kropp hvor det ikke var harmoni mellom vinkling foran og bak. Manglende forbryst og opptrukket buk var de største feilene her. Vi så også at hun beveget seg med trippende skritt. En klar 2. premie. Den tredje hunden var en levertegnet tisper med godt kjønnspreget, men med to blå øyne. Hun hadde også en smal front og et ikke helt rasetypisk hode. Fronten var i tillegg noe rak. Hele hunden ga et noe spinkelt inntrykk. Hun hadde også en noe opptrukket buk og noe flate poter. Farge og tegning var meget god og hun hadde nydelig marmorerte ører. Hun manglet også en vesentlig del av nesepigmentet. Problemet kommer når denne feilen dukker opp på en ellers utmerket hund. Da må dommeren bruke skjønn. Også hun beveget seg med noe trippende skritt. Hun skal ha 0 i premie p.g.a. de blå øynene som er en diskvalifiserende feil på dalmatiner. Den fjerde hunden var en noe kraftigere tisper av meget god type. Vistes pt i noe godt hold. med noe knapp, men harmonisk vinkling foran og bak, og med noe rak mellomhånd.. Hun hadde en stor patch over det ene øret fram mot øyet. Også hun skal ha 0 i premie p.g.a. patchen (en patch er en medfødt flekk som er svart på svarttegnede hunder og lever på levertegnede hunder. Den er vanligvis betydelig større enn de normale flekkene og kan finnes over hele kroppen, men sees oftest rundt øyne og ører. Den er uten hvite hår og har et veldig skarpt omriss og selve flekken kjennes mer silke-/fløyelsaktig ut enn resten av pelsen). Hun kunne nok hatt et bedre hode og svært lyse øyne ga et stikkende uttrykk som ikke er typisk for dalmatineren. Tegningen var i hovedsak god, med unntak for noen ticks som imidlertid var for få til å få noen betydning. I bevegelse viste hun en ikke korrekt overlinje. Hvis hun ikke hadde hatt patch ville hun sannsynligvis fått en 2. premie p.g.a. en del større og mindre detaljfeil, avhengig av i hvilken grad overlinjen var et resultat av det glatte underlaget eller ikke. Se ellers rasekompendiet under feil og diskvalifiserende feil.

STATUS FOR DALMATINER I NORGE

Tyge Greibrokk hadde ansvaret for programpost nr. 2 som var en kort orientering om status for dalmatinere i Norge.

KULLSTATISTIKK - DALMATINER 1997 - 2001

	1997	1998	1999	2000	2001
Antall registrerte valper	174	183	141	214	163
Antall kull	26	24	20	28	21
Antall importerte hunder	0	2	3	4	2
Antall eksporterte hunder	3	8	4	11	3

FEILSTATISTIKK - DALMATINER 1997 - 2001

	1997	1998	1999	2000	2001
% valper med patch	5,1	6,8	8,8	8,7	9,5
% blåøyde valper	5,1	3,2	4,1	0,9	1,4
% døde valper	4,1	3,6	1,8	3,5	1,4
% hunder med HD	6,4	5,8	11,1	6,6	13,8

Totalt antall hunder som er HD-røntget:	995
Antall med svak grad:	68
Antall med middels grad:	14
Antall med sterk grad:	1
Totalt:	83 (8,4%)

I 2001 ble 94 hunder HD-røntget.

PROPORSJONER - HELHET

Neste punkt på dagsorden var proporsjoner – helhet og for å beskrive dalmatineren hadde Tyge funnet fram et sitat fra Elanor Franklins bok Dalmatineren fra 1974:

”Helhetsinntrykket av dalmatineren skal være av en hund som forener masse med eleganse, men som unngår de to ytterpunktene grovhet og overdrevet edelhet, spinkelhet og tung bygning. Den skal ikke ha noen overdreven egenskap, men vise en harmonisk helhet. Den skal se ut til å være i stand til å utføre sitt gamle arbeide som vognhund og sitt endra eldre som jakthund. Dens proporsjoner og godt avstemte bygning skal virke tiltrekkende på øyet og utvise perfekt harmoni både i hvile og under bevegelse”.

Så fikk vi se en del bilder som viste det typiske dalmatineruttrykket; vennlig og våkent. Selv om dalmatineren ikke er noen hoderase, er det viktig at proporsjonene er riktige, dvs snutelengde=skallelengde. Leppene må ikke bli for tunge, snuten ikke for snipete, ikke for mye kinn

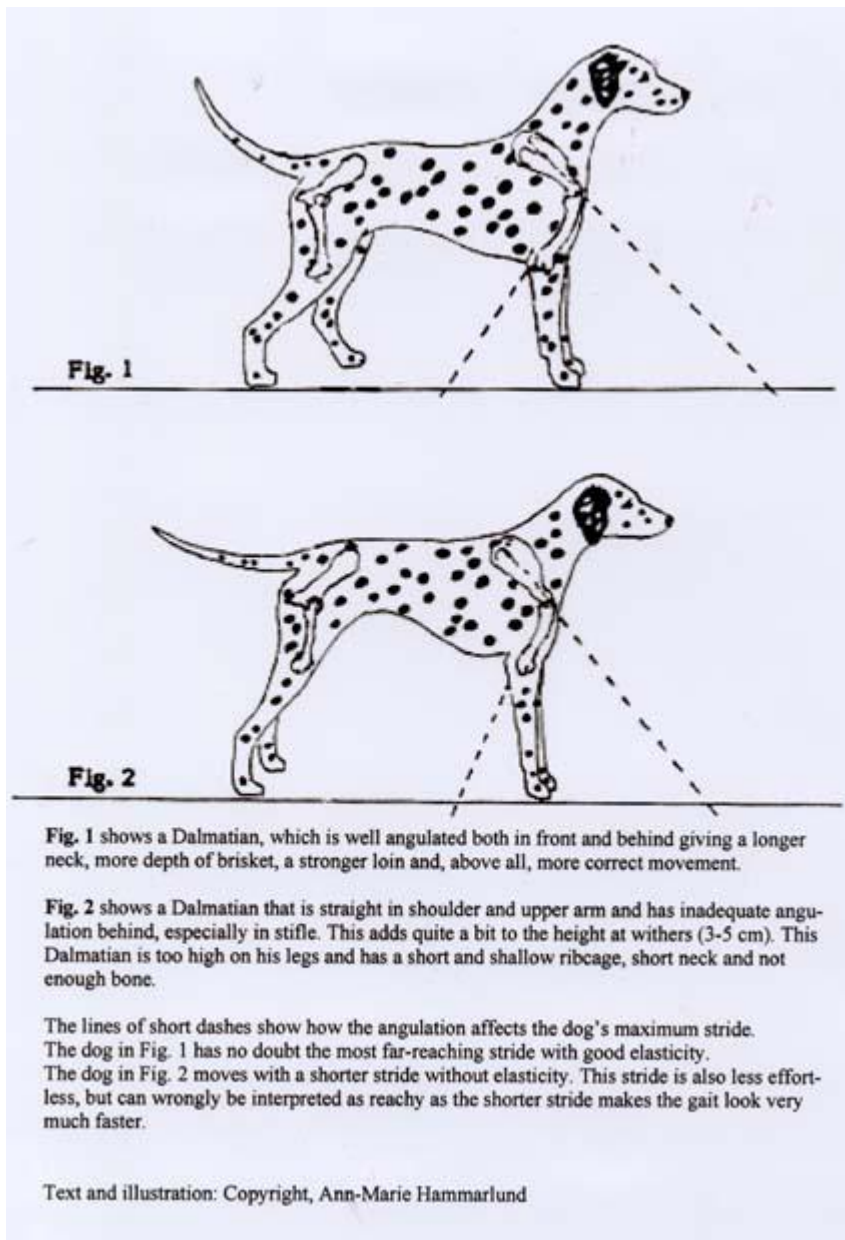
eller for dårlig utfylt under øynene. Overgangen fra nakke til kropp er kommentert ovenfor.

Videre viste Tyge til standarden som sier at kroppens proporsjoner som skal være ca 10 : 9. Han viste en del bilder av hunder som ikke har disse proporsjonene. En dalmatiner skal være en kort, rektangulær hund, og den må ikke bli kvadratisk eller for lang. 10 : 8, 10 : 10 eller 11 : 9 vil gi et helt feil inntrykk. Bildene viser at det skal utrolig lite til for at hunden virker for kort/høy eller for lang/lav. Det skal ikke være nødvendig å bruke målebånd på en dalmatiner.

Skuldre og overarm skal være normalt vinklet, det samme gjelder bakpartiet. I Sverige har de et godt uttrykk for dette, nemlig ordet ”lagom”, dvs. passe. Det er viktig at hunden ikke er overdrevet vinklet bak og rak i fronten eller omvendt, da dette gir en ubalanse i bevegelsesmønsteret. Dette er en vanlig feil hos dalmatiner, som vi ønsker at dommerne skal være oppmerksom på. Se bildet under, samt fig. 1 og 2:

Dallas Leading Lady

Ettersom dalmatineren er en vognhund som skal kunne trave time etter time, regner vi det som en selvfølge at ingen dommere setter premiegraden før de har sett hunden i bevegelse.

Etter en gjennomgang som viste forskjellige engelske, svenske og norske hunder la Tyge til slutt fram et bilde av manges favoritthund, den legendariske Ch Snow Leopard fra England i slutten av 1920-årene. Fortsatt et forbilde for den perfekte bakpart og en flott overlinje.

Ch Snow Leopard

BEVEGELSER

Helle Høie hadde ansvaret for denne delen av programmet og hadde laget video med klipp av forskjellige bevegelsesmønstre. Dessverre var kvaliteten på NKKs TV-apparat/video av en slik kvalitet at det ble liten forskjell mellom de gode og mindre gode bevegelsene. Imidlertid ble det poengtert at for å få den riktige svikten i travet må mellomhånden være korrekt, ikke for svak og heller ikke for rett. Videre må det være harmoni mellom for- og bakbensvinkling. Det viktigste er at hunden ikke mister harmonien under bevegelse og at rygglinjen holdes. Vær oppmerksom på at haleføringen også kan forandre seg når hunden kommer i bevegelse. Halen må ikke bli for høy eller ringlet.

KOMMENTARER OG DISKUSJON VEDR. NOEN DETALJER FRA STANDARDEN.

Lepper: I standarden står det at fullstendig pigmentering er ønskelig. Ingen av NDKs "gamle" oppdrettere har noensinne sett en hund med fullstendig pigmentering. Vi ønsker ikke at dommere skal henge seg opp i denne detaljen.

Tenner: I standarden står det at komplett tannsett er ønskelig. Engelske dommere ser kun på bittet, ikke på tannstatusen for øvrig. I Tyskland kan man ikke avle på hunder som mangler tenner. Dette er ytterlighetene. Rasen har en del tannmangel og oppdretterne tar hensyn til dette ved valg av avlsdyr. Klubben ønsker derfor at tannstatus kommenteres og gjerne tas med på kritikken, men ønsker ikke at tannmangel vektlegges sterkere enn andre feil i rasen. NDK er klar over at enkelte dommere trekker en premiegrad ved tannmangel, men liker det ikke. En meget god/utmerket type skal få sine cert og bli champion på tross av tannmangel.

Underlinje/buk: Godt opptrukket mot lenden. Ikke dype flanker. Dette står å lese i standarden. Med godt opptrukket buk menes en naturlig buet linje, IKKE opptrukket som på en whippet. Brystkassen skal være lang.

Flekkkvalitet – sverte, frosty flekker, ticks: Dalmatineren skal gi inntrykk av å være en sort/hvit eller lever/hvit hund med klare lever eller sorte tegninger uten hvite hår eller konturer utenpå tegningen (det siste kommer ved tynn pels). God sverte og flekkkvalitet er viktigere enn størrelsen og antall flekker. Flekkene bør heller ikke virke "frosty", dvs hvite hår som gjør flekkene "rufsete" og ikke klare og distinkte. Ticks forekommer også hos dalmatineren (små flekker mellom de store) og er en feil på lik linje med andre. Sammenflytende flekker, tettsittende flekker og lyst tegnet tolereres mer enn ticks. Se rasekompendiet om tegninger og flekkkvalitet. Utslag i pelsen, allergi, dårlig pelskvalitet bør kommenteres og tas med i helhetsvurderingen av hunden. CK bør holdes hvis pelskvaliteten er dårlig. Dette kan også være et helseproblem.

Diskvalifiserende feil: I starten av konferansen så vi blå øyne og patch. Noen hunder kan for eksempel ha kun ett blått øye, eller en stor del av øyet har blå iris. Andre feil er gul og orange farge, tricolor (sorte og lever flekker på samme hund). Disse feilene er så sjeldne at ikke alle oppdretterne har sett de engang. Hunder med slike feil kommer heller ikke på utstillinger. Døvhets, ectropion, entropion forekommer på dalmatinere, men dette er umulig å bedømme i utstillingsringen. Avlskriterier er ikke tatt med i den norske standarden, og FCIs anslag på 20 – 30% døde er ikke korrekt for Norge hvor prosenten ligger på ca 4.

Gemytt: Gemyttet på dalmatinere er stort sett godt, men klubben ønsker at man slår ned på uønsket adferd i ringen. Eks. hanhundaggressjon. Sky hunder kan også forekomme blant helt unge hunder, og er ikke en feil man slår hardt ned på i denne aldersgruppen. Derimot bør man gjøre det i de høyere klasser.

Konklusjon:

Helheten er viktigst. Klubben ønsker ikke at dommere skal drive ”fault-judging”, men legge vekt på type, harmoni og deretter bevegelser. Det er viktig at hunden ikke mister harmonien når den kommer i bevegelse. For å gjenta et utsagn fra dommerkonferansen for dalmatinere i 1992 skal dalmatinere være en hund av travertype (dvs. rektangulær kroppsform), som står godt på sine ben og som verken er for grov eller for elegant.

Til slutt vil vi henvise til vårt rasekompendium hvor det meste som angår rasestandarden er utdypet og illustrert med bilder.

De frammøtte dommere ønsket også at klubben laget en ”status” hvert år over året som har gått slik at det er mulig å følge utviklingen på rasen. Dette kan trykkes i dommerposten.

Klubbens representanter og dommerforeningens formann Helge Lie uttrykte tilfredshet over at så mange dommere var tilstede og de tilstedeværende ga uttrykk for å være fornøyd med konferansen.

Referent:

Aase Jakobsen

120203